

Богдан Б. Мариняк*

ПОДАТКОВИЙ КОНСАЛТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

У статті досліджено теоретичні та прикладні засади використання податкового консалтингу як інструменту забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах трансформації податкового законодавства. Обґрунтовано, що нестабільність нормативно-правового середовища і ускладнення процедур адміністрування податків зумовлюють необхідність професійного консультативного супроводу діяльності підприємств. Визначено роль податкового консалтингу в процесах ідентифікації, оцінювання та мінімізації податкових ризиків, а також у підвищенні обґрунтованості й результативності управлінських рішень. З'ясовано, що його інтеграція в систему фінансового управління підприємством сприяє оперативному реагуванню на зміни податкового законодавства, своєчасному коригуванню фінансової та облікової політики, удосконаленню податкового планування й посиленню контролю за виконанням податкових зобов'язань. Доведено, що превентивний характер консалтингового супроводу дає змогу знизити ймовірність податкових порушень, штрафних санкцій і виникнення конфліктів із контролюючими органами. Встановлено, що розвиток податкового консалтингу, заснованого на систематичному аналізі податкового законодавства, професійному оцінюванні ризиків і наданні обґрунтованих рекомендацій, формує належні організаційні, інформаційно-аналітичні та управлінські передумови для підвищення прозорості господарських операцій, удосконалення процесів податкового планування, забезпечення достовірності податкової звітності, своєчасного виконання податкових зобов'язань і посилення внутрішнього фінансового контролю за діяльністю суб'єктів господарювання. Запропоновано механізм зміцнення фінансової безпеки підприємств в умовах трансформації податкового законодавства, що ґрунтується на системному підході, за якого податковий консалтинг із допоміжної послуги перетворюється на складову стратегічного управління..

Ключові слова: податковий консалтинг, фінансова безпека, суб'єкти господарювання, податкове законодавство, податкові ризики, податкове планування.

Табл. 2. Рис. 1. Літ. 8.

DOI: 10.32752/1993-6788-2026-1-301-284-293

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-2020-382X>

Bohdan Maryniak

TAX CONSULTING AS A TOOL FOR ENSURING THE FINANCIAL SECURITY OF BUSINESS ENTITIES IN THE CONTEXT OF TAX LEGISLATION TRANSFORMATION

The purpose of the article is to substantiate the theoretical foundations and applied significance of tax consulting in the system of ensuring the financial security of business entities, as well as to determine its role in minimizing tax risks and adapting enterprises to transformations in tax legislation. The methodological basis of the study is a set of general scientific and special methods of cognition. The content analysis method was used to study the provisions of tax legislation and scientific approaches to the interpretation of tax consulting. The methods of analysis and synthesis

* Ternopil Ivan Puluj National Technical University. Ukraine.

were used to determine its components and impact on the financial security of enterprises. The comparative method made it possible to identify changes in the mechanisms of tax regulation, and the systemic approach to substantiate the relationship between tax risks, consulting support and financial stability. The method of logical generalization was used to form conclusions. The article explores the theoretical and applied principles of using tax consulting as a tool for ensuring the financial security of business entities in the context of the transformation of tax legislation. It is substantiated that the instability of the regulatory environment and the complexity of tax administration procedures necessitate professional consulting support for the activities of enterprises. The role of tax consulting in identifying, assessing and minimizing tax risks and increasing the validity of management decisions is determined. It is found that its integration into the financial management system contributes to the timely adaptation of enterprises to legislative changes and ensuring the proper level of fulfillment of tax obligations. It is proven that the preventive nature of consulting support makes it possible to reduce the likelihood of tax violations, penalties and conflicts with regulatory authorities. It is established that the development of tax consulting creates the prerequisites for increasing the transparency of business transactions and strengthening the ability of business entities to counteract internal and external threats.

Keywords: tax consulting, financial security, business entities, tax legislation, tax risks, tax planning.

Peer-reviewed, approved and placed: 02.07.2026

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасна специфіка функціонування суб'єктів господарювання пов'язана з динамічною трансформацією податкового законодавства та загальним ускладненням механізмів адміністрування податків. Часті зміни нормативно-правових положень, неоднозначність їх тлумачення і необхідність оперативного коригування облікової та податкової політики підприємств підвищують імовірність помилок та фінансових втрат внаслідок спорів із контролюючими органами. За таких обставин податкові ризики стають вагомою складовою загальної системи загроз фінансовій безпеці суб'єктів господарювання, оскільки здатні негативно впливати на їхню платоспроможність, ліквідність, фінансову стійкість і т. д.

Як свідчить практика, традиційне реагування на податкові порушення після їх виявлення вже не забезпечує належного рівня захисту економічних інтересів підприємств, що зумовлює необхідність переходу до превентивного управління податковими ризиками. Важлива роль у цьому процесі належить податковому консалтингу, який забезпечує професійний супровід господарських операцій, оцінювання їх податкових наслідків, дотримання вимог законодавства та обґрунтований вибір допустимих інструментів податкового планування. Водночас податковий консалтинг переважно розглядається як окремий вид консультативних послуг, тоді як його значення для формування комплексної системи фінансової безпеки підприємств наразі залишається недостатньо розкритим. При цьому об'єктивно потребують поглибленого обґрунтування функціональні взаємозв'язки між консалтинговим супроводом і функціональною здатністю суб'єктів господарювання адаптуватися до законодавчих змін.

Зазначені проблеми обумовлюють актуальність розкриття ролі податкового консалтингу в запобіганні фінансовим загрозам та підвищенні

якості управлінських рішень на засадах забезпечення стабільного функціонування підприємств у сучасному податковому середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку податкового консалтингу посідає важливе місце в сучасних економічних дослідженнях, що обумовлюється як ускладненням і мінливістю нормативно-правового середовища, так і зростанням потреби суб'єктів господарювання у професійному супроводі податкових рішень. Зокрема, у роботі Н. Ю. Головченко [1] розкривається значення податкових консультантів у сучасних податкових системах, наголошуючи на їхній посередницькій ролі у взаємодії між платниками податків і контролюючими органами. В даному аспекті світовий досвід організації податкового консультування та можливості адаптації відповідних підходів до українського інституційного середовища розкрито у дослідженні Т. В. Красільник [3]. Авторка акцентує увагу на необхідності нормативного впорядкування консультаційної діяльності і формування належних стандартів надання послуг.

Комплексну оцінку сучасного стану податкового консалтингу в Україні та перспективи його розвитку здійснено у праці О. Кундеус [5], котра пов'язує подальше розширення ринку з трансформацією податкового адміністрування та зростанням попиту на кваліфіковану консультаційну підтримку. Натомість О. М. Ромашко [6] аналізує тенденції розвитку світового ринку податкового консалтингу, які свідчать про поступове перетворення консультаційних послуг на вагому складову управлінського забезпечення підприємницької діяльності. Прикладне значення податкового консалтингу розкрито у праці О. В. Фоміної [8], котра розглядає його як інструмент підтримки підприємницьких організацій, спрямований на підвищення обґрунтованості податкових рішень і зниження ризику порушення законодавчих вимог.

Крім того, у дослідженні Ю. І. Грудзевич [2] акцентовано увагу на обліково-аналітичному забезпеченні консалтингу у сфері розстрочення податкових зобов'язань. Авторка підкреслює значення якісної інформаційної бази для оцінювання платоспроможності та вибору прийняттого способу виконання податкових зобов'язань.

Галузевий аспект даної проблематики розкривається у дослідженні Я. Я. Кріля [4], у якій визначається роль податкового консалтингу у забезпеченні сталого розвитку аграрних підприємств. Водночас О. В. Стащук [7] розкриває специфіку формування податкової політики у сфері вуглецевого оподаткування, засвідчуючи ускладнення податкових рішень під впливом нових регуляторних пріоритетів.

Узагальнення наявних наукових напрацювань свідчить, що поточні дослідження охоплюють інституційні, організаційні, інформаційні та галузеві аспекти податкового консалтингу. Разом з тим, наразі недостатньо розкритим залишається його системний вплив на фінансову безпеку суб'єктів господарювання, котрий реалізується через превентивне управління податковими ризиками та адаптацію підприємств до трансформації податкового законодавства.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування теоретичних засад і прикладного значення податкового

консалтингу в системі забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання, а також визначення його ролі в мінімізації податкових ризиків та адаптації підприємств до трансформацій податкового законодавства.

Виклад основного матеріалу дослідження. В сучасних умовах трансформації податкового законодавства практичне забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання потребує застосування інструментів, здатних поєднати дотримання регуляторних вимог із захистом їхніх фінансових інтересів. При цьому теоретичне розуміння принципів використання податкового консалтингу ґрунтується на системному розумінні його як складової управління податковими ризиками, податкового планування та підтримання належного рівня комплаєнсу. При цьому його функціональне призначення полягає у оцінюванні податкових наслідків господарських операцій та адаптації податкової політики підприємства до законодавчих змін [2]. В той же час прикладний аспект податкового консалтингу реалізується через моніторинг нормативних нововведень, перевірку правильності нарахування податків, виявлення ризикових операцій, обґрунтування законних способів оптимізації податкового навантаження, супровід взаємодії з контролюючими органами тощо. Такий підхід сприяє реальному запобіганню фінансовим втратам і підтриманню фінансової стійкості підприємств.

Необхідність професійного консультативного супроводу посилюється внаслідок нестабільності нормативно-правового середовища, за якої підприємства змушені постійно відстежувати зміни податкових норм, строків, процедур і форм звітності. Тому неоднозначність окремих законодавчих положень та відсутність усталеної практики їх застосування створюють ризик різного трактування однакових господарських операцій платниками податків і контролюючими органами [8]. Водночас ускладнення процедур адміністрування потребує узгодження податкового обліку з бухгалтерськими даними, своєчасного подання звітності, належного документального підтвердження операцій тощо. Самостійне виконання таких завдань за відсутності спеціалізованих знань може спричинити помилки, донарахування податкових зобов'язань та обумовити погіршення платоспроможності підприємства. За таких умов професійний консультант забезпечує оперативне тлумачення нормативних змін, оцінює їхній вплив на діяльність суб'єкта господарювання та допомагає своєчасно скоригувати його податкову політику [4]. У результаті консультативний супровід перетворюється на превентивний механізм зменшення регуляторної невизначеності й захисту фінансових інтересів підприємства.

Отже, в поточних умовах господарювання податковий консалтинг виконує системоутворюючу роль у процесі управління податковими ризиками, оскільки забезпечує їх своєчасне виявлення, аналітичне оцінювання та вибір обґрунтованих способів мінімізації. При цьому ідентифікація ризиків передбачає аналіз господарських операцій, податкової звітності, договірних відносин і внутрішніх облікових процедур з метою встановлення потенційних невідповідностей законодавчим вимогам. На етапі

оцінювання консультанти визначають імовірність настання негативних наслідків, прогнозують можливий розмір фінансових втрат та встановлюють пріоритетність реагування на виявлені загрози. Сама ж мінімізація ризиків здійснюється шляхом коригування податкової політики та усунення помилок у звітності, на основі чого здійснюється вибір подальших законних варіантів податкового планування.

Разом з тим, необхідно зазначити, що аналітичні висновки, котрі формуються в процесі консалтингу, дають змогу керівництву суб'єктів господарювання порівнювати податкові наслідки альтернативних управлінських рішень, а також оцінювати їхній вплив на грошові потоки, прибутковість, фінансову стійкість та інші індикатори господарської діяльності підприємства [1]. Завдяки цьому податковий консалтинг сприяє ефективному переходу від ситуативного реагування на порушення до превентивного управління ризиками. Відповідно, можна визначити основні напрями такого впливу на податкові ризики та загальну якість управлінських рішень (табл. 1).

Таблиця 1. Функціональна роль податкового консалтингу в управлінні податковими ризиками суб'єктів господарювання, сформовано автором на основі [3; 8]

Напрямок консалтингового впливу	Інструментарій реалізації	Результат для фінансової безпеки та управління
Ідентифікація податкових ризиків	Податкова діагностика, аналіз операцій і звітності	Забезпечує своєчасне виявлення законодавчих невідповідностей, помилок у розрахунках, недоліків документального оформлення та господарських операцій із підвищеним рівнем податкового ризику
Оцінювання податкових ризиків	Експертне оцінювання, сценарний аналіз	Дає змогу визначити ймовірність виникнення податкових порушень, оцінити можливі фінансові втрати та встановити пріоритетність реагування на виявлені загрози
Мінімізація податкових ризиків	Коригування облікової та податкової політики	Сприяє усуненню виявлених порушень, удосконаленню внутрішніх процедур і зниженню ймовірності донарахування податків, застосування штрафних санкцій та виникнення судових спорів
Податкове планування	Варіантні розрахунки, моделювання податкових наслідків	Забезпечує вибір законних і економічно обґрунтованих способів виконання податкових зобов'язань з урахуванням їхнього впливу на грошові потоки, прибутковість і платоспроможність підприємства
Забезпечення податкового комплаєнсу	Моніторинг законодавства, внутрішній податковий контроль	Формує належний рівень податкової дисципліни, забезпечує своєчасну адаптацію діяльності підприємства до нормативних змін та підвищує прозорість його взаємодії з контролюючими органами
Обґрунтування управлінських рішень	Консультаційні висновки, порівняння альтернатив	Дає керівництву можливість оцінювати податкові наслідки альтернативних рішень, уникати необґрунтованого фінансового навантаження та узгоджувати поточні дії зі стратегічними цілями підприємства

Таким чином, податковий консалтинг доцільно розглядати не як сукупність відокремлених консультаційних послуг, а як спеціалізований інтегрований елемент системи фінансового управління підприємством. Відтак, його практична цінність визначається здатністю зменшувати інформаційну асиметрію між суб'єктами господарювання та контролюючими органами, перетворюючи складні регуляторні вимоги на зрозумілі орієнтири для прийняття рішень. На нашу думку систематичне використання консалтингового супроводу підвищує адаптивність підприємства до змін податкового середовища та забезпечує узгодження його фінансової поведінки з фінансовими цілями. У результаті формується превентивна модель захисту економічних інтересів, яка підтримує стабільність грошових потоків, збереження ресурсного потенціалу та довгострокову фінансову стійкість суб'єкта господарювання.

З огляду на це інтеграція податкового консалтингу в систему фінансового управління суб'єкта господарювання може забезпечити постійний інформаційний зв'язок між законодавчими нововведеннями, господарськими операціями та фінансовими рішеннями підприємства [7]. При цьому консультативний супровід дасть змогу своєчасно оцінити вплив нових норм на податкове навантаження, а також скоригувати внутрішні регламенти, облікову політику й порядок складання звітності. Варто також зазначити, що такий підхід вимагає узгодження роботи консультантів із фінансовими та бухгалтерськими службами підприємства для узгодження належного документування господарських операцій та дотримання точності податкових розрахунків. Саме такий підхід здатен забезпечити безперервну адаптацію підприємства до регуляторних змін та призведе до зміцнення податкової дисципліни.

Відповідно можна стверджувати, що превентивний характер консалтингового супроводу полягає у виявленні потенційних податкових загроз для суб'єкта господарювання ще до самого моменту їх перетворення на фактичні порушення. Тому попереднє оцінювання господарських операцій, перевірка правильності їх документального оформлення, а також системний контроль відповідності усіх податкових розрахунків існуючим чинним податковим нормам дають змогу керівництву підприємства своєчасно усувати недоліки. Крім того, професійне тлумачення спірних законодавчих положень також знижує ризик розбіжностей між позицією підприємства та вимогами контролюючих органів [4]. У результаті ефективний консультаційний супровід сприяє формуванню прозорої податкової поведінки, підвищенню якості комунікації суб'єкта господарювання з державними установами для запобігання фінансовим і репутаційним втратам. Відтак, можна систематизувати основні напрями превентивного впливу податкового консалтингу (табл. 2).

Таким чином, результативність превентивного податкового консалтингу визначається не кількістю проведених консультацій, а його системністю та інтегрованістю в управлінські процеси. Такий підхід зміщує акцент із подолання наслідків порушень на усунення передумов їх виникнення та формує стійку модель податкової поведінки суб'єкта господарювання [5].

Таблиця 2. Превентивні механізми податкового консалтингу в системі запобігання податковим порушенням, побудовано автором

Превентивний механізм	Інструменти реалізації	Зміст консалтингового супроводу	Очікуваний результат
Моніторинг законодавчих змін	Правовий аналіз, інформаційний моніторинг	Систематичне відстеження змін податкових норм, офіційних роз'яснень і практики їх застосування з подальшим оцінюванням впливу на діяльність підприємства	Своєчасна регуляторна адаптація
Попереднє оцінювання операцій	Податкова експертиза, сценарний аналіз	Визначення податкових наслідків запланованих господарських операцій, порівняння можливих варіантів їх реалізації та виявлення потенційних фінансових загроз	Запобігання ризиковим рішенням
Перевірка документального оформлення	Аналіз первинних документів і договорів	Контроль повноти, достовірності та відповідності документів законодавчим вимогам, а також усунення неточностей до проведення перевірки контролюючими органами	Зниження ризику претензій
Контроль податкових розрахунків	Внутрішній податковий аудит	Перевірка правильності визначення податкової бази, застосування ставок, пільг і строків виконання зобов'язань, виявлення та виправлення помилок у звітності	Запобігання штрафним санкціям
Тлумачення спірних норм	Експертні висновки, консультаційні роз'яснення	Обґрунтування позиції підприємства щодо неоднозначних законодавчих положень з урахуванням офіційних роз'яснень і сформованої практики їх застосування	Зменшення правової невизначеності
Підготовка до податкових перевірок	Діагностика податкового стану	Попереднє оцінювання повноти виконання зобов'язань, систематизація підтвердних матеріалів та формування аргументованої позиції підприємства	Зниження конфліктного потенціалу
Удосконалення внутрішнього контролю	Регламенти, контрольні процедури	Формування розподілу відповідальності між працівниками, встановлення процедур перевірки операцій та забезпечення постійного контролю за податковою дисципліною	Підвищення надійності управління

Внаслідок цього зменшується регуляторна невизначеність та підвищується керованість податкових зобов'язань, що позитивно впливає на фінансову стійкість і ділову репутацію підприємства.

Отже, розвиток податкового консалтингу забезпечує впорядкування облікових процедур та загальне підвищення достовірності податкової інформації, що посилює прозорість діяльності підприємств. При цьому своєчасне виявлення ризиків та обґрунтування способів реагування на них

підвищують механізм адаптивності суб'єктів господарювання, що безпосередньо впливає на зміцнення внутрішнього господарського контролю та здатності протидіяти фінансовим та операційним загрозам бізнес-середовища (рис. 1).

На нашу думку наведений механізм відображає системний характер забезпечення фінансової безпеки підприємства, за якого податковий консалтинг перетворюється з допоміжної послуги на складову стратегічного управління. Його практичне значення полягає у формуванні безперервного зв'язку між змінами регуляторного середовища та здатністю підприємства своєчасно реагувати на податкові загрози. При цьому циклічність механізму забезпечує постійне вдосконалення управлінських дій відповідно до отриманих результатів. Саме це дає змогу обмежити фінансові втрати і зміцнювати стійкість підприємства у довгостроковій перспективі.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Таким чином, приходимо до висновку, що податковий консалтинг має бути інституційно закріплений у системі фінансового управління підприємством як постійний механізм захисту його економічних інтересів.



Рис. 1. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств в умовах трансформації податкового законодавства, побудовано автором

На нашу думку доцільним є запровадження внутрішнього регламенту консультативного супроводу, який би визначав порядок аналізу законодавчих

нововведень та критерії оцінювання ризиковості господарських операцій підприємства. При цьому важливо також формувати реєстр податкових ризиків, проводити періодичну діагностику податкового стану й оцінювати результативність консалтингу за обсягом попереджених втрат і рівнем податкової дисципліни. Для підвищення якості взаємодії з контролюючими органами необхідно стандартизувати документування консультаційних висновків та інтегрувати їх у процес прийняття управлінських рішень. Загалом реалізація таких заходів сприятиме зміцненню фінансової стійкості та підвищенню рівня адаптивності підприємств до подальших змін податкового законодавства.

1. Головченко Н. Ю., Головченко О. О. Значення та роль податкових консультантів в сучасних податкових системах. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2021. №7(40). С. 105–114. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.7\(40\).105-114](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.7(40).105-114)
2. Грудзевич Ю. І., Скорук О. В. Обліково-аналітичне забезпечення консалтингу у сфері розстрочення сплати податкових зобов'язань. Вісник ЛТЕУ. Економічні науки. 2021. №65. С. 111–115. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-65-15>
3. Красільник Т. В., Мельник Л. І. Податкове консультування: світовий досвід та можливість його використання в Україні. Інноваційна економіка. 2012. №2(28). С. 81–84.
4. Криль Я. Я., Демків Х. С., Тенюх З. І. Роль податкового консалтингу у забезпеченні сталого розвитку аграрних підприємств. Економіка та суспільство. 2025. №82. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-43>
5. Кундеус О., Мариняк Б. Сучасний стан та перспективи розвитку податкового консалтингу в Україні. Галицький економічний вісник. 2026. №99(2). С. 94–103. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2026.02.094
6. Ромашко О. М., Черевань А. А. Розвиток світового ринку податкового консалтингу. Економіка та суспільство. 2025. №74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-115>
7. Сташук О. В., Бояр А. О., Дзямулич М. І. Специфіка формування податкової політики при розробці вуглецевого податку. Економіка та суспільство. 2021. №31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-70>
8. Фоміна О. В., Ромашко, О. М. Податковий консалтинг як інструмент підтримки підприємницької діяльності організацій. Інтернаука. Серія: Економічні науки. 2023. №10(78). Т.2. С. 97–102. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-10>

-
1. Holovchenko, N. Yu. and Holovchenko, O. O. (2021), “Znachennia ta rol podatkovykh konsultantiv v suchasnykh podatkovykh systemakh”, Tsentralnoukrainskyi naukovyi visnyk. Ekonomichni nauky. vol. 7(40). pp. 105–114. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.7\(40\).105-114](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.7(40).105-114)
 2. Hrudzevych, Yu. I. and Skoruk, O. V. (2021), “Oblikovo-analitychne zabezpechennia konsaltnhu u sferi rozstrochennia splaty podatkovykh zoboviazan”, Visnyk LTEU. Ekonomichni nauky. vol. 65. pp. 111–115. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-65-15>
 3. Krasilnyk, T. V. and Melnyk, L. I. (2012), Podatkove konsultuvannia: svitovyi dosvid ta mozhlyvist yoho vykorystannia v Ukraini. Innovatsiina ekonomika. vol. 2(28). pp. 81–84.
 4. Kril, Ya. Ya., Demkiv, Kh. S. and Tenukh Z. I. (2025), Rol podatkovoho konsaltnhu u zabezpechenni staloho rozvytku ahrarynykh pidpriemstv. Ekonomika ta suspilstvo. vol. 82. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-43>
 5. Kundeus, O. and Maryniak, B. (2026), “Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku podatkovoho konsaltnhu v Ukraini”, Halytskyi ekonomichnyi visnyk. vol. 99(2). pp. 94–103. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2026.02.094
 6. Romashko, O. M. and Cherevan, A. A. (2025), Rozvytok svitovoho rynku podatkovoho konsaltnhu. Ekonomika ta suspilstvo. vol. 74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-115>
 7. Stashchuk, O. V., Boiar, A. O. and Dziamulych, M. I. (2021), “Spetsyfika formuvannia podatkovoi polityky pry rozrobtsi vuhletsevoho podatku”, Ekonomika ta suspilstvo. vol. 31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-70>

-
8. Fomina, O. V. and Romashko, O. M. (2023), "Podatkovi konsaltny yak instrument pidtrymky pidpriemnytskoi diialnosti orhanizatsii", Internauka. Seria: Ekonomichni nauky. vol. 10(78).2. pp. 97–102. DOI : <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-10>